

**РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ “АНГЕЛ КЪНЧЕВ”
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

ВЪПРОСНИК

ПО

ГРАЖДАНСКО И СЕМЕЙНО ПРАВО

ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ЗА ДОКТОРАНТИ

1. ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА.

- а) Режим на правоспособността в гражданското, търговското и трудовото право.
- б) Дееспособност. Степени, ограничаване и отнемане.
- в) Поставяне под запрещение.
- г) Настойничество и попечителство.

2. ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА.

- а) Понятие.
- б) Видове.
- в) Системи за образуване.
- г) Сдружения с нестопанска цел. Фондации.
- д) Преобразуване, прекратяване и ликвидация на юридически лица.
- е) Контрол за законност върху актовете на юридическите лица.

3. СЪБИРАТЕЛНО И КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО.

- а) Учредяване и обща характеристика.
- б) Вътрешни отношения - права и задължения на съдружниците.
- в) Управление и представителство. Отговорност.

4. ДРУЖЕСТВО С ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ.

- а) Учредяване и обща характеристика.
- б) Капитал - понятие и изменение. Дялове.
- в) Членство - съдържание. Придобиване, прехвърляне и прекратяване на членството.
- г) Управление.
- д) Еднолично дружество с ограничена отговорност.

5. АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО И КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО С АКЦИИ.

- а) Понятие и системи на учредяване.
- б) Капитал. Акции - понятие, видове и сделки с акции.
- в) Права и задължения на съдружниците и акционерите.
- г) Облигации - понятие и видове. Права на облигационерите. Конвертиране на облигациите в акции.
- д) Управление.
- е) Еднолично акционерно дружество.
- ж) Отграничение от холдинга.

6. КООПЕРАЦИИ.

- а) Понятие и видове.
- б) Учредяване.
- в) Имущество. Източници.
- г) Членствено правоотношение. Възникване, съдържание и прекратяване.
- д) Управление. Органи. Понятие, видове и компетентност.

7. ОБЕКТИ НА ПРАВООТНОШЕНИЯТА.

- а) Понятие и видове.
- б) Нематериални блага. Пари и ценни книжа.
- в) Търговско предприятие.
- г) Наследство.

8. ПРИДОБИВАНЕ И ИЗГУБВАНЕ НА ПРАВА. ПРАВОПРИЕМСТВО.

- а) Първично и производно придобиване.
- б) Правоприемство - понятие и видове.
- в) Правоприемство в трудовото право.
- г) Изгубване на права.

9. ПРАВНИ СДЕЛКИ.

- а) Понятие. Отлика от други юридически факти. Видове сделки.
- б) Съдържание и форма на сделките. Тълкуване.
- в) Търговски сделки - понятие и видове.

10. ТЪРГОВСКИ СДЕЛКИ

- а) Понятие и видове.
- б) Особенности при сключване, изпълнението и неизпълнението им.

11. НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТ НА СДЕЛКИТЕ.

- а) Понятие и видове.
- б) Нищожни сделки - понятие и основания.
- в) Привидни и прикрити сделки.
- г) Унищожяеми сделки - понятие и основания.
- д) Предявяване на недействителността.
- е) Имуществени последици.

12. ОСОБЕНИ СЛУЧАИ НА НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТ.

- а) Относителна недействителност.
- б) Висяща недействителност.
- в) Частична недействителност.
- г) Особенности на недействителността при търговските сделки.

13. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО.

- а) Обща характеристика на представителството в гражданското право.
- б) Видове представителство. Косвено представителство.
- в) Възникване и прекратяване на представителството.
- д) Действие от чуждо име без представителна власт.

14. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО В ТЪРГОВСКОТО ПРАВО

- а) Обща характеристика
- б) Отклонения на нормативната уредба на търговското представителство от уредбата на представителството в гражданското право
- в) Прокура, обикновено търговско упълномощаване, самостоятелно търговско представителство.

15. СРОКОВЕ В ГРАЖДАНСКОТО ПРАВО.

- а) Давностни и преклузивни срокове.
- б) Начало и край на сроковете.
- в) Спиране и прекъсване на давностните срокове.
- г) Действие на изтеклата давност.

16. ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ.

- а) Същност и видове. Ограничения на собствеността.
- б) Интелектуална собственост.
- в) Собственост на чуждестранни лица.
- г) Способи за придобиване на собствеността.

17. СЪСОБСТВЕНОСТ.

- а) Понятие и видове.
- б) Възникване и прекратяване.
- в) Отношения между съсобствениците.
- г) Етажна собственост.

18. ВЕЩНИ ПРАВА ВЪРХУ ЧУЖДА ВЕЩ.

- а) Право на строеж, надстройкаване и пристрояване.

- б) Право на ползване.
- в) Сервитути.

19. ЗАЩИТА НА ВЕЩНИТЕ ПРАВА.

- а) Видове. Разграничение между петиторна и посесорна защита.
- б) Петиторна защита. Ревандикационен и негаторен иск.

20. ВЛАДЕНИЕ И ДЪРЖАНЕ. СЪИЗВОЛИТЕЛНИ И ТЪРПИМИ ДЕЙСТВИЯ

- а) Същност.
- б) Видове владение.
- в) Защита на владението и държането.
- г) Права на подобрителя върху чужда вещ.
- д) Съизволителни и търпими действия.

21. ДОГОВОР.

- а) Понятие и видове.
- б) Сключване на договора и преддоговорни отношения.
- в) Предварителен договор.
- г) Договор в полза на трето лице.

22. ИЗПЪЛНЕНИЕ.

- а) Същност и страни.
- б) Предмет на изпълнението. Даване вместо изпълнение.
- в) Време и място на изпълнението.
- г) Прихващане на изпълнението.
- д) Суброгация.

23. ПРАВО НА ЗАДЪРЖАНЕ.

- а) Право на задържане в гражданското и търговското право.
- б) Възражения за неизпълнен договор.

24. НЕИЗПЪЛНЕНИЕ.

- а) Същност и форми.
- б) Невиновна невъзможност за изпълнение - последици.
- в) Причини за неизпълнението, за което длъжникът отговаря.
- г) Забава на кредитора.
- д) стопанска непоносимост и непреодолима сила

25. ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ ЗА ВРЕДИ.

- а) Понятие за гражданска отговорност.
- б) Отговорност за вреди при неизпълнение на договора и при неправомерно увреждане.
- в) Видове вреди.
- г) Обезщетение за вреди. Граници на гражданската отговорност.
- д) Неустойка, задатък, отнетина.

26. РАЗВАЛЯНЕ НА ДВУСТРАННИТЕ ДОГОВОРИ ПОРАДИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ.

- а) Предпоставки за развалянето.
- б) Едностранно изявление за разваляне.
- в) Разваляне по съдебен ред.
- г) Последици на развалянето.

27. ПОГАСЯВАНЕ НА ОБЛИГАЦИОННОТО ОТНОШЕНИЕ.

- а) Основания. Обща характеристика.
- б) Прихващане на насрещни задължения.
- в) Други основания за погасяване на облигационното отношение.

28. ПРОМЯНА В СУБЕКТИТЕ НА ОБЛИГАЦИОННОТО ОТНОШЕНИЕ.
- а) Прехвърляне на вземане (цесия).
 - б) Поемане на задължения - видове.
 - в) Съотношение между цесия, поемане на задължения и делегация.
29. МНОЖЕСТВО КРЕДИТОРИ И ДЛЪЖНИЦИ.
- а) Разделност и солидарност.
 - б) Видове солидарност.
 - в) Неделимост на задълженията.
30. ЗАЩИТА НА КРЕДИТОРА.
- а) Имуществена отговорност.
 - б) Упражняване правата на длъжника от кредитора.
 - в) Отменителен иск.
31. ОБЕЗПЕЧЕНИЯ. ЛИЧНИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ.
- а) Поръчителство. Менителнично поръчителство.
 - б) Банкови гаранции.
32. РЕАЛНИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ.
- а) Залог в гражданското право.
 - б) Залог в търговското право.
 - в) Особени залози.
 - г) Ипотека. Понятие и видове.
 - д) Договорна ипотека. Специализация. Сключване. Форма. Вписване.
 - е) Законни ипотеки.

II

33. ПРОДАЖБА.
- а) Обща характеристика и видове.
 - б) Задължения на страните.
 - в) Отговорност на продавача при евикция и за недостатъци.
 - г) Търговска продажба - особености.
34. ДАРЕНИЕ.
- а) Дарение. Отграничения. Видове.
 - б) Сключване и форма на договора.
 - в) Отмяна на дарението.
35. НАЕМНИ ОТНОШЕНИЯ.
- а) Договор за наем.
 - б) Особенности на жилищния наем. Пренаемане.
 - в) Прекратяване на наемното отношение.
 - г) Лизинг.
36. ЗАЕМНИ ОТНОШЕНИЯ.
- а) Заем за послужване и заем за потребление.
 - б) Банков кредит.
37. ВЛОГ.
- а) Правилен и неправилен влог.
 - б) Банков влог.
 - в) Влог в публичен склад.
38. ИЗРАБОТКА.
- а) Обща характеристика. Отграничения.

- б) Сключване и действие на договора за изработка.
- в) Особенности на прекратяване на изработката.

39. МАНДАТНИ ОТНОШЕНИЯ.

- а) Поръчка.
- б) Комисионен договор.
- в) Спедиционен договор.

40. ДОГОВОРИ ЗА ДРУЖЕСТВО.

- а) Договор за гражданско дружество.
- б) Дружество със съучастие.
- в) Консорциум
- г) Холдинг

41. ЗАСТРАХОВКИ.

- а) Понятие и видове.
- б) Имуществено застраховане.
- в) Застраховка "Гражданска отговорност".
- г) Лични застраховки.

42. МЕНИТЕЛНИЧНИ ЕФЕКТИ.

- а) Понятие, видове, форма и съдържание.
- б) Издаване, прехвърляне, предявяване и приемане.
- в) Менителнични иски и възражения.

43. ЧЕК.

- а) Понятие, форма и съдържание.
- б) Правоотношения по чека.
- в) Издаване и плащане. Регресни права.

44. НЕПОЗВОЛЕНО УВРЕЖДАНЕ.

- а) Обща характеристика. Отграничения.
- б) Фактически състав на генералния деликт.
- в) Отговорност за вреди, причинени от друго.
- г) Отговорност за вреди, причинени от вещи.
- д) Отговорност на държавата за вреди, причинени на граждани.

45. НЕОСНОВАТЕЛНО ОБОГАТЯВАНЕ.

- а) Понятие и видове фактически състави.
- б) Понятието "основание" при неоснователно обогатяване.
- в) Връщане на даденото без основание, при отпаднало и неосъществено основание.
- г) Общ състав на неоснователното обогатяване (чл.59 ЗЗД).

46. БРАК.

- а) Обща характеристика.
- б) Сключване на брака.
- в) Унищожаемост.

47. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЪПРУЗИТЕ.

- а) Лични отношения.
- б) Имуществени отношения.

48. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА БРАКА.

- а) Основания.
- б) Развод по взаимно съгласие.

- в) Развод по исков ред.
- г) Брачен процес.

49. ПРОИЗХОД.

- а) Установяване и оспорване.
- б) Припознаване.

50. ОСИНОВЯВАНЕ.

- а) Условия и производство.
- б) Действие на осиновяването.
- в) Прекратяване.

58. РОДИТЕЛСКИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

- а) Съдържание.
- б) Представителство и попечителско съдействие.
- в) Ограничаване и лишаване от родителски права.

52. ИЗДРЪЖКА.

- а) Общ режим.
- б) Особен режим.

53. НАСЛЕДЯВАНЕ.

- а) Понятие и видове.
- б) Откриване на наследството. Наследство.

54. НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАКОН.

- а) Кръг на наследници.
- б) Ред за наследяване.
- в) Основни правила за наследяване по закон.

55. НАСЛЕДЯВАНЕ ПО ЗАВЕЩАНИЕ.

- а) Завещание. Понятие. Видове.
- б) Форма и съдържание на завещанието.
- в) Запазена и разполагаема част.

56. ПРИДОБИВАНЕ НА НАСЛЕДСТВОТО.

- а) Приемане и отказ от наследство.
- б) Отговорност на наследниците.
- в) Отношения между сънаследниците.

57. ДЕЛБА НА НАСЛЕДСТВО.

- а) Доброволна делба.
- б) Делба, извършена приживе.
- в) Съдебна делба.

58. ТЪРГОВСКА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

- а) Предпоставки
- б) Производство
- в) маса на несъстоятелността
- г) Оздравяване на предприятието
- д) обявяване в несъстоятелност

ЛИТЕРАТУРА

I

1. Василев Л., науч.ред. Големинов Ч., Гражданско право, Обща част, 1993
2. Таджер В., Гражданско право на НРБ. Обща част, дял I и II, 2001
3. Павлова М., Гражданско право. Обща част, том I и том II, 2002
4. Стефанов Г., Гражданско право. Обща част, 1995

II

1. Боянов Г., Вещно право, Седмо основно преработено и допълнено издание, 2009
2. Василев Л. Българско вещно право, 1956 г., ново издание с научен редактор и съставител Големинов Ч., 1996.
3. Венедиков П., Ново вещно право, С., 1996
4. Венедиков П., Въпроси на съпругеската имуществена общност, С., 1994
5. Венедиков П., Собственост, правни въпроси, С., 1994

III

1. Кожухаров А., Облигационно право I, II, III том – под редакцията на Герджиков О., С. 1996
2. Василев Б., Облигационно право – специална част. Отделни видове договори, 1992
3. Големинов Ч., Отговорност за непозволено увреждане, С., 1999
4. Големинов Ч., Неоснователно обогатяване. Гражданско-правни последици, С., 1998
5. Калайджиев, А. Облигационно право. Обща част. 2002
6. Съдебна практика на ВС – 1953-1991, Сборник постановления и тълкувателни решения на ВС на РБ по граждански дела.

IV

1. Меворах, Н., Семейно право, С., 1962 г.
2. Ненова, Л., Семейно право на Република България, С., 1994 г.
3. Тасев, Хр., Българско наследствено право. Нова редакция – Г.Петканов, С.Тасев, Сиела, 2006 г.
4. Венедиков, П., Въпроси на съпругеската имуществена общност, С., 1994 г.
5. Венедиков, П., Запазената част в наследството, С., 1994 г.
6. Гоцев, В., Имуществени отношения между съпрузите, С., 1988 г.
7. Константинов Д., Произходът по българското семейно право
8. Меворах, Н., За недействителния брак, С., 1962 г.
9. Ненова, Л., Вината в българското семейно право, С., 1983 г.
10. Ненова, Л., Разводът и децата, С., 1995 г.
11. Станева, А., Ограничаване и лишаване от родителски права, С., 1990 г.
12. Станева, А., Представителни и попечителски функции на родителите, С., 1992 г.
13. Цанкова, Ц., Промените в наследственото право, С., 1994 г.
14. Цанкова, Ц., Завещанието в българското наследствено право, С., 1995 г.
15. Цанкова, Ц., Наследяване по закон, С., 1989 г.

V

1. Герджиков О., Коментар на Търговския закон, книга първа 1991, книга втора 2000, книга трета, том I 1998
2. Голева П., Търговско право. Част първа и втора, С2008
3. Стефанов Г. Търговско право. Обща част, 2011, В. Търново
4. Стефанов Г. Търговско дружествено право. Търговски дружества – общи положения. Отделни видове търговски дружества, В. Търново, 2014.
5. Стефанов Г. Търговска несъстоятелност, 2014, В. Търново
6. Калайджиев А., Търговски дружества. Персонални търговски дружества. Дружество с ограничена отговорност. С., 2014

Съставил:

проф. дн Георги Стефанов
Катедра „Частноправни науки“